

Decàleg del model d'Atenció Primària i Comunitària de Catalunya

**Direcció Estratègica d'Atenció
Primària i Comunitària**

Octubre de 2020

Direcció:

Direcció General de Planificació en Salut

Coordinació:

Direcció Estratègica d'Atenció Primària i Comunitària

Alguns drets reservats

© 2020, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina web de Creative Commons.

Edita:

Direcció General de Planificació en Salut.

2a edició:

Barcelona, novembre de 2021.

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Disseny de plantilla accessible 1.05:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Registre editorial:

91321

Sumari

Presentació.....	4
1 Visió salutogènica.....	5
2 Enfocament comunitari i participatiu	5
3 Atenció centrada en la persona.....	5
4 Principi de subsidiarietat.....	5
5 Àmbit d'atenció més adequat	5
6 Màxima resolució en proximitat.....	5
7 Atenció integral i longitudinal.....	6
8 Treball en equip.....	6
9 Continuitat assistencial i atenció integrada	6
10 Gestió dels processos assistencials.....	6

Presentació

El *Decàleg del model d'atenció primària i comunitària de Catalunya* és fruit del treball participatiu que van dur a terme més de 400 professionals de l'atenció primària i comunitària (APiC) amb anys d'experiència assistencial i de gestió en la Comissió Tècnica de la Cartera de Serveis de l'Estratègia Nacional de l'Atenció Primària i Salut Comunitària, l'any 2018. L'origen participatiu, plural i multidisciplinari del document fa possible copsar l'essència del model que proposa la Direcció Estratègica d'Atenció Primària i Comunitària del Departament de Salut.

Els principis que marca el decàleg volen servir de guia de totes les iniciatives de millora de l'APiC per a professionals, institucions i l'Administració sanitària. En aquest sentit, des de la Direcció Estratègica d'APiC es treballa en el desenvolupament d'unes línies estratègiques que hi donin resposta. Igualment, en l'àmbit del CatSalut, el Pla d'enfortiment i transformació de l'atenció primària i comunitària vol dotar el sistema dels recursos i les eines necessaris per reforçar aquestes orientacions.

Aquest decàleg dona a conèixer tant als professionals que treballen a l'APiC com al conjunt de la ciutadania quines seran l'orientació i les característiques principals de l'APiC del nostre país per als propers anys. El decàleg també estableix quin és el paper que l'APiC ha de tenir dins del sistema de salut. En definitiva, vol compartir els valors que han de guiar el desenvolupament d'una APiC forta, proactiva, resolutiva, accessible i avançada.

Decàleg del model d'atenció primària i comunitària de Catalunya

1 Visió salutogènica

L'APiC ha de treure el focus exclusivament de la malaltia i desenvolupar una perspectiva salutogènica. Els professionals han de fomentar que les persones adoptin i mantinguin conductes saludables i desenvolupar comunitats generadores de salut.

2 Enfocament comunitari i participatiu

Els serveis d'APiC han d'integrar el procés d'atenció comunitària en la seva pràctica habitual, entesa com el conjunt d'accions que tenen per objectiu incidir de forma positiva en els determinants de la salut d'una comunitat a través de la participació de les persones i del treball intersectorial.

3 Atenció centrada en la persona

L'APiC ha de posar la persona –i no la malaltia– al centre de l'atenció, amb l'objectiu de millorar-ne la salut, la qualitat de vida i el benestar. Aquesta atenció ha de ser respectuosa amb la dignitat i els drets de la persona, així com amb les seves necessitats, preferències, valors i creences, i ha de comptar amb la seva participació activa en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació del procés d'atenció.

4 Principi de subsidiarietat

Per garantir una atenció accessible, resolutiva i adequada, cal que la demanda sigui resolta, en clau d'equip, per la persona amb el perfil professional qualificat que sigui més propera. L'aplicació d'aquest principi requereix el desenvolupament màxim de les competències professionals, amb una formació continuada adequada que en permeti la capacitat.

5 Àmbit d'atenció més adequat

S'ha d'establir quin és l'àmbit més adequat per poder fer cada tipus d'atenció, d'acord amb les necessitats de les persones i seguint criteris de qualitat i seguretat. A banda del centre sanitari, l'àmbit d'atenció pot ser el domicili (tant individual com residencial), la comunitat o el canal no presencial.

6 Màxima resolució en proximitat

Els sistemes de salut més eficaços i eficients són els que tenen una APiC forta, resolutiva, menys intervencionista i, per tant, també menys iatrogènica. Aquesta resolució s'ha d'emmarcar en criteris de qualitat i seguretat de l'atenció a les persones.

7 Atenció integral i longitudinal

El model de l'APiC ha de ser integral, basat en l'avaluació i l'atenció de les necessitats de la persona, de la seva família i el seu entorn, amb visió multidimensional (situació personal, context familiar i social) i ha de procurar una atenció longitudinal al llarg de tot el cicle vital.

8 Treball en equip

L'equip de professionals ha de consensuar i compartir objectius i ha de trobar les maneres de relacionar-se posant al centre les necessitats de les persones. Aquest treball en equip s'ha de basar en la confiança mútua entre professionals.

9 Continuïtat assistencial i atenció integrada

Cal generar espais de coordinació entre els professionals que intervenen en processos complexos d'atenció, que impliquen treball interdisciplinari i entre diferents àmbits, així com la generació d'espais d'atenció conjunta i l'ús de sistemes d'informació compartits que facilitin una atenció integrada.

10 Gestió dels processos assistencials

L'APiC s'ha d'ocupar de gestionar dels processos assistencials següents:

- Identificació i registre de les dades demogràfiques i clíniques de la població de l'àrea bàsica de salut.
- Coneixement de l'estat de salut i dels factors de risc de la població de l'àrea bàsica de salut.
- Coneixement de la situació socioeconòmica de la població de l'àrea bàsica de salut.
- Identificació dels col·lectius prioritaris a través de sistemes d'estratificació de risc i planificació, disseny, execució d'actuacions efectives i eficients.
- Atenció sanitària i social proactiva, d'acord amb les necessitats assistencials de la població de referència, segons l'estat de salut particular i les situacions de risc detectades.
- Realització de campanyes proactives, estacionals o situacionals, adreçades a col·lectius amb riscos específics.
- Coordinació i conciliació dels serveis d'àmbits diversos que poden rebre les persones al llarg del temps.
- Informació de les prestacions sanitàries i socials i dels drets i deures de la ciutadania en relació amb els serveis del sistema de salut.
- Assessorament i acompanyament per a la utilització de les noves tecnologies en l'àmbit de la salut.
- Tramitació de prestacions, ajuts i serveis sanitaris i socials.
- Realització de processos de participació ciutadana.
- Garantia de l'excel·lència en els processos de qualitat i seguretat del pacient.